

2024 (2) THCR

తెలంగాణ రాష్ట్ర ఉన్నత న్యాయస్థానం, హైదరాబాద్
గౌరవనీయ న్యాయమూర్తి పి.సామ్ కోశి
మరియు

గౌరవనీయ న్యాయమూర్తి సాంబశివరావు నాయుడు

రిట్ పిటిషన్ నం.8950 /2024

తీర్పు తేదీ:08.04.2024

M/s. గ్లోబల్ ఆర్గనైజేషన్ ఫర్ డెవలప్ మెంట్

వరెస్

కమీషనర్ ఆఫ్ ఇన్ కమ్ టాక్స్ (మినహాయింపు), ఆయకార్ భవన్ మరియు ఇంకొకరు

ఉత్తర్వు:

1వ ప్రతివాది ఆమోదించిన 12.01.2024 నాటి ఉత్తర్వుపై ప్రస్తుత రిట్ పిటిషన్ దాఖలు చేయబడింది, దీని ద్వారా ఆదాయపు పన్ను చట్టం, 1961 (సంక్షిప్తంగా, చట్టం) సెక్షన్ 119(2)(బి) కింద దరఖాస్తు తిరస్కరించబడింది.

2. పాల్గొన్న మూల్యాంకన సంవత్సరాలు 2018-19 మరియు 2020-21. పిటిషనర్ రిజిస్ట్రేషన్ నెం.10174/1999 కలిగి ఉన్న లాభాపేక్షలేని సొసైటీ. వారు సామాజిక శ్రేయస్సును పెంపొందించే లక్ష్యంతో వివిధ సామాజిక సేవా కార్యక్రమాలలో చురుకుగా నిమగ్నమై ఉన్నారు మరియు పిల్లల సంరక్షణ కోసం నిర్వహించబడుతున్న పని యొక్క ప్రాథమిక స్వభావం. పిటిషనర్, తెలంగాణ ప్రభుత్వం, మహిళా మరియు శిశు సంక్షేమ శాఖలో రిజిస్టర్ చేయబడిన "సంరక్షణ మరియు రక్షణ అవసరమైన పిల్లలకు" అందించే పెద్ద చైల్డ్ కేర్ ఇన్ స్టిట్యూషన్లను నడుపుతున్నారు. ఇది 50 మంది పిల్లల సామర్థ్యాన్ని కలిగి ఉంది మరియు పిల్లల సమగ్ర అభివృద్ధిని పెంపొందించడానికి అన్ని ప్రాథమిక అవసరాలను

అందిస్తుంది. పిటిషనర్ ఒక సంస్థ, ఇది చట్టంలోని సెక్షన్ 12A కింద పన్ను మినహాయింపును పొందింది. ఇది సుమారు 20 సంవత్సరాలుగా పనిచేస్తున్న సొసైటీ.

3. చట్టంలోని సెక్షన్ 12A కింద పిటిషనర్ పన్ను నుండి మినహాయించబడినందున, వారు ఆడిటర్ నివేదికతో పాటు ఫారమ్ 10Bని సమర్పించవలసి ఉంటుంది. పైన పేర్కొన్న రెండు మూల్యాంకన సంవత్సరాలు 2018-19 మరియు 2020-21కి సంబంధించి, ఆడిటర్ రిపోర్ట్తో పాటు పైన పేర్కొన్న ఫారం 10బి ని పిటిషనర్ దాఖలు చేయడంలో కొంత జాప్యం జరిగింది. మూల్యాంకన సంవత్సరం 2018-19 కోసం, 161 రోజులు ఆలస్యం మరియు 2020-21 మూల్యాంకన సంవత్సరానికి 3 రోజులు మాత్రమే ఆలస్యం అయింది. ఆడిటర్ నివేదికను పొందిన వెంటనే పిటిషనర్, ఫారమ్ 10B సమర్పణలో జాప్యాన్ని క్షమించాలని కోరుతూ చట్టంలోని సెక్షన్ 119(2)(b) కింద దరఖాస్తుతో పాటు ఫారమ్ 10Bని సమర్పించారు. చట్టంలోని సెక్షన్ 119(2)(బి) కింద జాప్యానికి క్షమాపణ కోసం దరఖాస్తుతో పాటు, 2018-19 మూల్యాంకన సంవత్సరంలో 161 రోజుల ఆలస్యం జరిగినప్పుడు, ఆ జాప్యం చార్జర్డ్ అకౌంటెంట్ కార్యాలయంలోనే జరిగిందని పిటిషనర్ ప్రత్యేకంగా పేర్కొన్నారు. అదే విధంగా, మూల్యాంకన సంవత్సరం 2020-21కి, కేవలం 3 రోజులు మాత్రమే ఆలస్యం జరిగింది, ఆడిటర్ కార్యాలయంలోని సిబ్బంది తక్కువ సంఖ్య కారణంగా, తీవ్రమైన వృత్తిపరమైన ఒత్తిళ్ల కారణంగా ఆడిటర్ ఆఫీస్ సిబ్బందికి కోవిడ్-19 వైరస్ సోకినందున, సహేతుకమైన వ్యవధిలో ఆడిటర్ నివేదికను అందించడం సాధ్యం కాలేదు. పిటిషనర్ ద్వారా రెండు విధాల నిర్దిష్ట వివరణ అందించబడినను, చట్టంలోని సెక్షన్ 119(2)(బి) కింద వారి దరఖాస్తును, 12.01.2024 నాటి ఆక్షేపిత ఉత్తర్వు ద్వారా ప్రతివాది నం.1 తిరస్కరించారు.

4. పిటిషనర్ తరపు న్యాయవాది వాదిస్తూ, ఆక్షేపిత ఉత్తర్వు, యాంత్రిక పద్ధతిలో నిర్ణయించబడినట్లు ప్రతిబింబిస్తుందన్నారు. పిటిషనర్ తరపు న్యాయవాది ప్రకారం, ఆక్షేపిత ఉత్తర్వును సాదాసీదాగా చదివితే, పిటిషనర్ అందించిన వివరణపై ఎటువంటి చర్చ జరగలేదని, దీని ఫలితంగా ఫారం-10బి సమర్పణలో జాప్యం జరిగిందని తెలుస్తుంది. ఈ విధంగా, పిటిషనర్ ప్రకారం, ఆక్షేపిత ఉత్తర్వు అనేది వివరణ లేని మరియు అసమంజసమైన ఉత్తర్వు ఆలస్యమైన దరఖాస్తులను అంగీకరించి, 365 రోజుల వరకు ఆలస్యమైతే ఫారమ్ 10B మరియు మెరిట్ల ఆధారంగా విషయాన్ని స్వయంగా నిర్ణయించాలని, తేదీ 03.01.2020 నాటి CBDT సర్క్యులర్ నం.2/2020 [F.No.197/55/2018- ITA-I],

ఆదాయపు పన్ను కమిషనర్‌కు ప్రత్యేకంగా అధికారం ఇస్తుందని పిటిషనర్ తరపు న్యాయవాది వాదన. ఆక్షేపిత ఉత్తర్వు ను జారీ చేస్తున్నప్పుడు 1వ ప్రతివాది కూడా ఈ అంశాన్ని విశదపరచలేదు మరియు ఆక్షేపిత ఉత్తర్వు కూడా పైన పేర్కొన్న 03.01.2020 నాటి సర్క్యులర్‌కు విరుద్ధం.

5. పిటిషనర్ న్యాయవాది, ఈ విషయంలో ఈ హైకోర్టు డివిజన్ బెంచ్ నిర్ణయించిన మెస్సర్స్ శిల్పారామం ఆర్ట్స్, క్రాఫ్ట్స్ అండ్ కల్చరల్ సొసైటీ, హైదరాబాద్ Vs. ఆదాయపు పన్ను అదనపు/ జాయింట్/ డిప్యూటీ/ అసిస్టెంట్ కమీషనర్/ ఆదాయపు పన్ను అధికారి1, తేదీ 24.11.2023 నాటి W.P.No. 31360 కేసు పై ఆధారపడ్డారు, ఇలాంటి పరిస్థితులలో, ఈ కోర్టు రిట్ పిటిషన్ ను అనుమతించింది మరియు మెరిట్ ఆధారంగా కేసును నిర్ణయించడానికి కేసును తిరిగి పంపింది.

6. మరోవైపు ఈ పిటిషన్ ను వ్యతిరేకిస్తూ ఆదాయపు పన్ను శాఖ తరపు న్యాయవాది వాదనలు వినిపిస్తూ, చట్టంలోని సెక్షన్ 119(2)(బి) కింద దరఖాస్తును పరిశీలిస్తే ఆలస్యానికి కారణం చార్జర్డ్ అకౌంటెంట్ కార్యాలయం లేదా పిటిషనర్ సంస్థ ఖాతాలకు అప్పగించిన ఆడిట్ కార్యాలయం కారణమని పిటిషనర్ ఇచ్చిన ఒక లైన్ వివరణ మినహా, వేరే వివరణ లేదని పేర్కొన్నారు. పిటిషనర్ వైపు నుండి ఫారమ్ 10B సమర్పణలో జరిగిన జాప్యాన్ని సమర్థించే ఎలాంటి ఆమోదయోగ్యమైన వివరణ కనిపించడం లేదు. సంబంధిత అధికారి ఈ అంశంపై కొన్ని న్యాయపరమైన పూర్వాపరాలను పరిగణనలోకి తీసుకుందని, ఆ దరఖాస్తును తిరస్కరించేటప్పుడు వివరణ సంతృప్తికరంగా లేదని గుర్తించిందని, అందువల్ల రిట్ పిటిషన్ ను తిరస్కరించాలని అభ్యర్థించినట్లు ఈ ఉత్తర్వులే వెల్లడిస్తాయని ఆయన వాదించారు.

7. ఇరుపక్షాలు పేర్కొన్న వివాదాలను విన్న తర్వాత మరియు రికార్డును పరిశీలించిన తర్వాత, పిటిషనర్ చట్టంలోని సెక్షన్ 12A కింద మినహాయింపు పొందిన సంస్థ అని అంగీకరించారు. ఇది గత 25 సంవత్సరాలుగా అమలులో ఉంది. మూల్యాంకన సంవత్సరం 2018-19కి సంబంధించిన కొన్ని కారణాల వల్ల పిటిషనర్‌కు ఇన్ని సంవత్సరాలుగా ఎలాంటి డిఫాల్ట్ ఉన్నట్లు కనిపించడం లేదు, ఫారమ్ 10B నిర్ణీత వ్యవధిలోగా సమర్పించలేకపోయారు మరియు దాఖలు చేయడంలో 161 రోజుల ఆలస్యం జరిగింది. అదేవిధంగా, 2020-21 మూల్యాంకన సంవత్సరానికి కూడా, కొన్ని అనివార్య పరిస్థితులలో, ఫారమ్ 10Bని నిర్ణీత వ్యవధిలోగా అందించడం సాధ్యం కాలేదు మరియు దానిని సమర్పించడంలో 3 రోజులు ఆలస్యం జరిగింది. పైన పేర్కొన్న రెండు సంవత్సరాలకు, పిటిషనర్ ఫారమ్ 10Bని సమర్పించారు మరియు తదనంతరం ఫారమ్ 10B సమర్పణలో జాప్యాన్ని క్షమించాలని కోరుతూ

చట్టంలోని సెక్షన్ 119 (2)(b) కింద తగిన దరఖాస్తును కూడా సమర్పించారు . రెండు అసెస్ మెంట్ సంవత్సరాలకు కేటాయించిన కారణాలతో పాటు ఆలస్య కాలాన్ని ఇక్కడ పొందుపరచడం జరిగింది:

మూల్యాంకన సంవత్సరం 2018-19:

“14. 161 రోజుల ఆలస్యం

15. అటువంటి ఆలస్యానికి కారణం: CA కార్యాలయంలో ఊహించని జాప్యం ఏర్పడింది, దీని కారణంగా ఫారం 10B ఆలస్యంగా దాఖలు చేయబడింది”.

మూల్యాంకన సంవత్సరం 2020-21:

“ 14. 3 రోజుల ఆలస్యం

15. అటువంటి జాప్యానికి కారణం: అనేక మంది సిబ్బంది కోవిడ్ బారిన పడిన కారణం చేత, తీవ్రమైన పని ఒత్తిళ్ల కారణంగా ఆడిటర్ కార్యాలయంలో ఆలస్యం జరిగింది.”

8. ఫారం 10బి దాఖలు చేయడంలో జాప్యాన్ని క్షమించే అంశానికి సంబంధించి CBDT ఈ క్రింది ఉత్తర్వులను జారీ చేసిన CBDT సర్క్యులర్ నెం.2/2020 [F.No.197/55/2018-ITA-I], తేదీ 03.01.2020,ను కూడా ఈ సమయంలో గమనించడం సముచితం:

" దీని ప్రకారం, CBDT ఎఫ్.నెం.197 ద్వారా సర్క్యులర్ నెం.10/2019ను జారీ చేసింది, దీనికి సంబంధించి జారీ చేసిన సర్క్యులర్ / సూచనలను అనుసరించి, ఫారం నంబర్ 10 బి దాఖలు చేయడంలో జాప్యాన్ని క్షమించడానికి మరియు చట్టంలోని సెక్షన్ 119 (2) కింద ప్రసాదించిన అధికారాలను ఉపయోగించి అటువంటి ట్రస్ట్ లేదా సంస్థ దాఖలు చేసిన దరఖాస్తుల పరిష్కారాన్ని వేగవంతం చేసే ఉద్దేశ్యంతో, కేంద్ర ప్రత్యక్ష పన్నుల బోర్డు సర్క్యులర్ నెం.10/2019, తేదీ.23.05.2019 మరియు సర్క్యులర్ నంబర్ 28/2019, తేదీ27.09.2019 ద్వారా జారీ చేసిన ఎఫ్.నెం. 197/55/2018-ITA-1 ఈ విధంగా ఆదేశాలు జారీ చేసింది:-

(i) 2016-17, 2017-18 ఆర్థిక సంవత్సరానికి ఫారం నంబర్ 10బీ దాఖలులో జాప్యం ఆదాయ రిటర్నుల దాఖలుకు ముందు గత సంవత్సరానికి సంబంధించిన ఆడిట్ రిపోర్టును పొంది,

ఆదాయ రిటర్నులు దాఖలు చేసిన తర్వాత సమర్పించినట్లయితే, చట్టంలోని సెక్షన్ 139 కింద పేర్కొన్న తేదీకి ముందు సమర్పించబడిన అన్ని సందర్భాల్లోనూ క్షమించబడుతుంది.

(ii) AY2018-19 కు ముందు సంవత్సరాల ఫారం నంబర్ 10బి దాఖలు చేయడంలో ఆలస్యమైన దరఖాస్తుల విషయంలో చట్టంలోని సెక్షన్ 119(2)(బి) ప్రకారం జాప్యాన్ని క్షమించాలని కోరుతూ వచ్చిన దరఖాస్తులను 31-3-2020లోగా స్వీకరించి పరిష్కరించే అధికారం ఆదాయపు పన్ను కమిషనర్ కు ఉంది. ఫారం నెం.10బి దాఖలులో ఆలస్యమైన దరఖాస్తులను స్వీకరించేటప్పుడు, నిర్ణీత గడువులోగా అటువంటి దరఖాస్తును దాఖలు చేయకుండా సహేతుకమైన కారణంతో మదింపుదారుడు నిరోధించబడ్డాడని కమిషనర్ తమను తాము సంతృప్తిపరచుకోవాలి.

5. పైన పేర్కొన్న వాటితో పాటు, మూల్యాంకన సంవత్సరం 2018-19 కోసం ఫారం నం. 10బిని దాఖలు చేయడంలో లేదా తదుపరి ఏదైనా మూల్యాంకన సంవత్సరాల్లో 365 రోజుల వరకు జాప్యం జరిగిన చోట, ఆదాయపు పన్ను కమిషనర్లు IT చట్టంలోని సెక్షన్ 119(2) ప్రకారం జాప్యం క్షమాపణకు సంబంధించిన ఆలస్యంగా వచ్చిన దరఖాస్తులను అంగీకరించడానికి మరియు మెరిట్లపై నిర్ణయం తీసుకోవడానికి CBDTచే అధికారం నిర్ణయించబడింది.

6. ఆదాయపు పన్ను కమిషనర్లు, ఫారమ్ నం. 10B ని దాఖలు చేయడంలో అటువంటి ఆలస్యమైన దరఖాస్తులను స్వీకరించేటప్పుడు, నిర్ణీత సమయంలో అటువంటి దరఖాస్తును దాఖలు చేయకుండా మదింపుదారుడు సహేతుకమైన కారణంతో నిరోధించబడినారని సంతృప్తి చెందాలి.

9. 365 రోజుల కంటే తక్కువ ఆలస్యమైతే ఫారం 10బి దాఖలు చేయడంలో జాప్యాన్ని క్షమించాలని చట్టంలోని సెక్షన్ 119 (2) (బి) కింద దరఖాస్తును స్వీకరించడానికి ఈ CBDT ఆదాయపు పన్ను కమిషనర్లను నియమించింది/ అధీకృతం చేసిందని ఈ సర్క్యులర్ యొక్క క్లాజ్ 5 ద్వారా స్పష్టంగా తెలుస్తుంది. పైన పేర్కొన్న క్లాజు 5ను చదవడం ద్వారా, చట్టంలోని సెక్షన్ 119 (2) (బి) కింద దరఖాస్తులను మరింత ఉదారంగా మరియు ఆచరణాత్మక పద్ధతిలో నమోదు చేయడానికి నిర్దిష్ట ఉద్దేశ్యంతో ఆదాయపు పన్ను కమిషనర్లకు ఈ అధికారం ఇవ్వబడింది, సహేతుకమైన క్లాజు మరియు సహేతుకమైన వివరణను మదింపుదారు అందించినట్లయితే.

10. CBDT యొక్క పైన పేర్కొన్న సూచనలను దృష్టిలో ఉంచుకుని, ఇప్పుడు ఆక్షేపిత ఉత్తర్వును పరిశీలిస్తే, స్పష్టంగా కనిపించే విషయం ఏమిటంటే, సెక్షన్ 119(2)(b) కింద అప్లికేషన్లోని విషయాలకు సంబంధించి ఆక్షేపిత ఉత్తర్వు ఏమీ సూచించదు. చట్టంలోని సెక్షన్ 119 (2)(బి) కింద పేర్కొన్న దరఖాస్తులోని కాలమ్ నం.14 మరియు 15లో అందించిన వివరణపై చర్చ లేదు. ఒకసారి మదింపుదారుడు వివరణ కోరినప్పుడు, వివరణను పరిగణనలోకి తీసుకొని, అలా ఇచ్చిన వివరణ సంతృప్తికరంగా ఉందా లేదా వివరణ సహేతుకమైన కారణాన్ని అందిస్తుందా అనేది నిర్దిష్ట కాలపరిమితిలోగా పిటిషన్ ఫారం 10 బి దాఖలు చేయడానికి ఆటంకం కలిగించిందా అని నిర్దిష్టంగా కనుగొనాల్సిన బాధ్యత సంబంధిత అధికారులపై ఉంటుంది.

11. M/s.శిల్పరామ్ (సుప్రా) కేసులో తేదీ 24.11.2023 నాటి ఈ హైకోర్టు తీర్పులో చట్టంలోని సెక్షన్ 119(2)(b)లోని నిబంధనలకు సంబంధించి పేరా నెం.17 నుండి 22 లు ఈ క్రింది విధముగా నిర్ణయించబడింది:

17. ఇప్పుడు మనం చట్టబద్ధమైన నిబంధనలను పరిశీలిస్తే, ప్రతిబింబించేది ఏమిటంటే, సెక్షన్ 119 (2) (బి) కింద ఉన్న నిబంధనలు ఒక నిర్దిష్ట ఉద్దేశ్యంతో అమలు చేయబడ్డాయి, పన్ను మదింపుదారుడు వివరణలు సమర్పించడంలో లేదా సహేతుకమైన వ్యవధిలో తగు విధముగా దరఖాస్తును సమర్పించడంలో ఆలస్యాన్ని క్షమించడానికి సంబంధిత అధికారులకు అధికారం ఇస్తుంది. ఆలస్యాన్ని క్షమించటానికి దరఖాస్తును దాఖలు చేయాల్సిన నిర్దిష్ట కాలానికి చట్టం నిబంధనలో పేర్కొన్న నిబంధన అందించలేదు. ఏదైనా ఆలస్యం సంభవించినట్లయితే దానిని క్షమించడం ద్వారా మరియు ఆలస్యాన్ని క్షమించాలని కోరుతూ తగు విధముగా దరఖాస్తును దాఖలు చేయడం ద్వారా ఒక మదింపుదారు ఎదుర్కొనే నిజమైన కష్టాలను నివారించవచ్చని చూచుట కూడా ఈ నిబంధన అమలు చేయబడింది.

18. సర్వోదయ ఛారిటబుల్ ట్రస్ట్ వర్సెస్ ఆదాయపు పన్ను అధికారి కేసులో గుజరాత్ హైకోర్టు.(మినహాయింపు) [2021] 124 పన్ను చెల్లింపుదారులు.కామ్ 75 (గుజరాత్) 31,32 పేరాల్లోని శాసనములోని నిబంధనలు ప్రకారం ఇలాంటి సమస్యను ఈ క్రింది విధంగా పరిగణిస్తుంది:

"31.ఈ విషయం యొక్క అన్ని సంబంధిత అంశాలను పరిగణనలోకి తీసుకున్న తరువాత, ప్రస్తుత రకమైన కేసులలో విధానం సమానంగా, సమతుల్యంగా మరియు న్యాయంగా ఉండాలని మేము అభిప్రాయపడుతున్నాము.సాంకేతికంగా, ఖచ్చితంగా మరియు ఉదారంగా చెప్పాలంటే, అటువంటి క్షమాభిక్ష దరఖాస్తును తిరస్కరించడం ద్వారా చట్టము ప్రతిబంధకము 12 కింద మినహాయింపును తిరస్కరించడంలో ప్రతివాది నంబర్ 2

సమర్థించబడవచ్చు, అయితే అటువంటి మినహాయింపును పొందడానికి షరతును గణనీయంగా సంతృప్తిపరిచే 30 సంవత్సరాల క్రితం పబ్లిక్ ఛారిటబుల్ ట్రస్ట్ అయిన మదింపుదారుడు, కేవలం కాల పరిమితి ఆధారంగా మాత్రమే తిరస్కరించకూడదు, ముఖ్యంగా సంబంధిత పాధికారులుపై అటువంటి ఆలస్యాన్ని క్షమించడానికి శాసన మండలి విస్తృత అభిప్రాయసారం అధికారాలను మంజూరు ఒసగబడినప్పుడు.

32. CIT వర్సెస్ గుజరాత్ ఆయిల్ అండ్ అలైడ్ ఇండస్ట్రీస్ లిమిటెడ్ కేసులో ఈ కోర్టు నిర్ణయాన్ని కూడా మేము సూచించవచ్చు. [1993] 201 ఐటిఆర్ 325 (గుజరాత్), ఇందులో రిటర్న్ తో పాటు ఆడిట్ నివేదికను సమర్పించడానికి సంబంధించిన వినాయింపును విధానపరమైన వినాయింపుగా పరిగణించాలని పేర్కొంది. ఇది సహజమైన ఆదేశం మరియు దాని గణనీయమైన పాటింపు.

ఆ సందర్భంలో, మదింపుదారుడు ఆదాయ రాబడితో పాటు ఆడిట్ నివేదికను సమర్పించలేదు, కానీ మదింపు పూర్తయ్యే ముందు దానిని సమర్పించాడు. మినహాయింపు యొక్క ప్రయోజనాన్ని కేవలం సమర్పించడంలో ఆలస్యం కారణంగా తిరస్కరించరాదని ఈ కోర్టు అభిప్రాయపడింది మరియు మదింపుదారుడు తదుపరి దశలో ఆదాయపు పన్ను అధికారి ముందు లేదా అప్పీలేట్ అథారిటీ ముందు ఆడిట్ నివేదికను సమర్పించడానికి అనుమతించబడుతుంది.

19. ఆదాయపు పన్ను కమీషనర్ వర్సెస్ గుజరాత్ ఆయిల్ అండ్ అలైడ్ ఇండస్ట్రీస్ [1993] 201 ఐటిఆర్ 325 (గుజరాత్) కేసులో గుజరాత్ హైకోర్టు ఈ క్రింది విధంగా తీర్పు ఇచ్చింది:

"మా దృష్టిలో, అలహాబాద్ హైకోర్టు మరియు పాట్నా హైకోర్టు వైన పేర్కొన్న వాదన ప్రస్తుత కేసు వాస్తవాలకు పూర్తిగా వర్తిస్తుంది. రిటర్న్ తో పాటు ఆడిటర్ నివేదికను సమర్పించే నిబంధనను విధానపరమైన నిబంధనగా, సహజ ఆదేశం గా పరిగణించాలి మరియు దాని గణనీయమైన ఆచరణ. అంటే ఆదాయపు పన్ను అధికారి మదింపు రూపొందించే ప్రశ్నను తీసుకున్నప్పుడు మరియు అసెస్సీ యొక్క దావాకు తన బుద్ధి వర్తింపజేసినప్పుడు, ఆ సమయానికి, అసెస్సీ క్రమం పాటించి, రిటర్న్ తో పాటుగా ఆడిటర్ యొక్క నివేదికను సమర్పించినట్లయితే, అతను సెక్షన్ 80జె (6ఎ)ను సంతృప్తి పరచినట్లవుతుంది.

20. ఆదాయపు పన్ను కమీషనర్ వర్సెస్ షాజేదానంద్ ఛారిటీ ట్రస్ట్ 228 ఐటిఆర్ 292 (పి & హెచ్) కేసులో పంజాబ్ మరియు హర్యానా హైకోర్టు నుండి ఇదే విధమైన అభిప్రాయం అందుబాటులో ఉంది, ఇక్కడ మళ్ళీ పంజాబ్ మరియు హర్యానా హైకోర్టు డివిజన్ బెంచ్ ఆదాయపు పన్ను శాఖ

యొక్క సర్క్యులర్ ను సూచిస్తూ కేసు యొక్క సారూప్య వాస్తవాలు మరియు పరిస్థితులతో వ్యవహరిస్తుంది:

“సెక్షన్ 80జే (6ఏ), సెక్షన్ 12ఏలోని నిబంధనలు ఒకే విధమైనవి. సెంట్రల్ బోర్డ్ ఆఫ్ డైరెక్ట్ ట్యాక్సెస్ ఫిబ్రవరి 9, 1978 నాటి సర్క్యులర్ జారీ చేయకపోతే సిఐటి వర్సెస్ జైదీవ్ ఇండస్ట్రీస్ [1989] 180 ఐటిఆర్ 81111 (పి & హెచ్) లో నిర్దేశించిన చట్టం శాసనము ప్రస్తుత కేసు వాస్తవాలకు కూడా వర్తించేది. సర్క్యులర్ ప్రకారం, ఆదాయ రాబడితో పాటు ఆడిట్ నివేదికను దాఖలు చేయడం సెక్షన్ 12ఎ (బి) కింద తప్పనిసరి కాదు. సాధారణంగా, ఒక స్వచ్ఛంద లేదా మతపరమైన ట్రస్ట్ లేదా సంస్థ రిటర్న్ తో పాటు ఆడిటర్ నివేదికను దాఖలు చేయాలని భావిస్తున్నారు, అయితే మదింపుదారుల నియంత్రణకు మించిన కారణాల వల్ల ఆ నివేదికను దాఖలు చేయడంలో కొంత ఆలస్యం జరిగిన సందర్భాల్లో, ఆదాయపు పన్ను అధికారి, నమోదు చేయవలసిన కారణాల వల్ల, ఆడిటర్ నివేదికను సమర్పించడంలో ఆలస్యాన్ని క్షమించి, ఆలస్యమైన దశలో దానిని స్వీకరించు అధికారం ఇవ్వబడింది. కేవలం ఆడిటర్ నివేదికను సమర్పించడంలో జాప్యం కారణంగా సెక్షన్ 11 కింద ట్రస్టుకు అందుబాటులో ఉన్న మినహాయింపును తిరస్కరించరాదని స్పష్టం చేయబడింది. సెక్షన్ 12ఎలో ఉన్న "ఉండాలి" అనే పదాన్ని, పరిస్థితులలో, రిటర్న్ దాఖలు చేయడంతో పాటు ఆడిటర్ నివేదికను సమర్పించడాన్ని ట్రస్ట్ తప్పనిసరి చేసే "తప్పనిసరి" గా చదవలేము. కొన్ని అనివార్య పరిస్థితుల కోసం, మదింపుదారు రిటర్న్ తో పాటు ఆడిటర్ నివేదికను సమర్పించలేకపోతే, మదింపుదారుడు తన కారణాలను నమోదు చేసిన తర్వాత అలా చేయడానికి అనుమతించే మదింపు అధికారి అనుమతితో దానిని తరువాత తేదీలో సమర్పించవచ్చు. అప్పుడు రెవెన్యూ తరపున హాజరైన న్యాయవాది, సర్క్యులర్ ప్రకారం, ఆడిటర్ యొక్క నివేదికను మదింపు రూపొందించే దశ వరకు మాత్రమే సమర్పించవచ్చని వాదించారు, ఎందుకంటే ఆడిటర్ యొక్క నివేదికను తరువాత తేదీలో ఆమోదించడానికి ఆలస్యాన్ని క్షమించే అధికారం ఆదాయపు పన్ను అధికారికి మాత్రమే ఇవ్వబడింది, ఆ తరువాత కాదు, అంటే అప్పీలేట్ దశలో. ఈ సమర్పణలో మాకు ఎటువంటి యోగ్యత కనిపించదు. సెంట్రల్ బోర్డ్ ఆఫ్ డైరెక్ట్ ట్యాక్సెస్, 1978 ఫిబ్రవరి 9 నాటి సర్క్యులర్ జారీ చేయడం ద్వారా పన్నులు, రిటర్న్ తో పాటు ఆడిటర్ నివేదికను అందించడానికి సంబంధించిన నిబంధనలను విధానపరంగా, అందువల్ల సహజ ఆదేశంగా పరిగణించాయి. తగినంత కారణాన్ని చూపించడం ద్వారా, ఆడిటర్ నివేదికను ఏ దశలోనైనా ఆదాయపు పన్ను అధికారి ముందు లేదా అప్పీలేట్ అధారిటీ ముందు సమర్పించవచ్చు.

21. ప్రతివాది-డిపార్ట్మెంట్ యొక్క న్యాయవాది ఆధారపడిన నిర్ణయాల విషయానికి వస్తే, ఆ నిర్ణయాలు పూర్తిగా భిన్నమైన సందర్భోచిత నేపథ్యంలో ఇవ్వబడ్డాయి, అందువల్ల రెండు సందర్భాల్లోనూ ఆదాయపు పన్ను రిటర్స్ దాఖలు చేయబడిన పరిస్థితి కాదు మరియు అసెస్సింగ్ ఆఫీసర్ మదింపు ఉత్తరువు ఆమోదించడానికి చాలా ముందుగానే ఆడిట్ నివేదిక కూడా అప్లోడ్ చేయబడింది. అందువల్ల, ఈ తీర్పులను ప్రస్తుత కేసు వాస్తవాలకు సూటిగా వర్తింపజేయలేము.

22. పైన పేర్కొన్న కారణాల వల్ల, 31.07.2023 నాటి వివాదాస్పద ఉత్తర్వును పక్కనపెట్టి రిట్ పిటిషన్ను అనుమతించడానికి మేము మొగ్గు చూపుతున్నాము. ఫలితంగా, చట్టము సెక్షన్ 119 (2) (బి) కింద దరఖాస్తును తిరస్కరించిన తరువాత ఆమోదించిన పర్యవసాన ఉత్తర్వు కూడా స్వయంచాలకంగా రద్దు చేయబడుతుంది మరియు ఆలస్యాన్ని క్షమించమని పిటిషనర్ చేసిన దరఖాస్తు అనుమతించబడుతుంది. అందువల్ల ప్రతివాది నెం. 3 శాసనముకు అనుగుణంగా తగు విధముగా పర్యవసాన ఉత్తర్వు జారీ చేయాల్సి ఉంటుంది.”

12. డిపార్ట్మెంట్ కు ఇక ఎటువంటి సవాలు లేదని తెలియజేయబడింది.

13. కేసు యొక్క పైన పేర్కొన్న వాస్తవాలు మరియు పరిస్థితులను పరిగణనలోకి తీసుకుంటే మరియు మెస్సర్స్ శిల్పరామ్ (పైన పేర్కొన్న) విషయంలో ఈ హైకోర్టు అభిప్రాయాన్ని కూడా పరిగణనలోకి తీసుకుంటే, ఇదే విధమైన వాస్తవిక నేపథ్యంలో, Ex.P1 వివాదాస్పద ఉత్తర్వు ఏ విధంగానూ చర్చించలేదు అనే వాస్తవంతో పాటు, పిటిషనర్ అందించిన వివరణ నిర్ణీత వ్యవధిలో ఫారం 10B ని దాఖలు చేయడాన్ని నిరోధించింది. అంతేకాకుండా, పిటిషనర్ ఫారం 10 బి సమర్పించారా, ఫారం 10 బి సమర్పించడంలో చట్టంలోని సెక్షన్ 119 (2) (బి) కింద జాప్యాన్ని క్షమించాలని కోరుతూ 18.12.2023 నాటి లేఖను ఇచ్చారా అనే దానిపై న్యాయపరమైన పూర్వాపరాల ప్రస్తావనలు మినహా ఈ ఉత్తర్వు పూర్తిగా నిశ్శబ్దంగా ఉంది.

14. అందువల్ల ఈ కోర్టు డివిజన్ బెంచ్ నిర్ణయించిన శిల్పరామ్ (సుప్ర) విషయంలో మాదిరిగానే ఈ ఉత్తర్వులు కూడా స్థిరంగా ఉండవని, దానిని కొట్టివేయాల్సిన అవసరం ఉందని మేము అభిప్రాయపడుతున్నాము.

15. 2020-21 అసెస్మెంట్ ఇయర్లో కేవలం 3 రోజులు మాత్రమే జాప్యం జరిగిందని, ఆలస్యాన్ని క్షమించాలని కోరుతూ 18.12.2023న రాసిన లేఖను కూడా పరిగణనలోకి తీసుకోకుండా మొదటి ప్రతివాది తీసుకున్న చర్య

మాకు ఆశ్చర్యం కలిగించింది. 2020-21 మొత్తం విశ్వం కోవిడ్ -19 మహమ్మారి ప్రభావానికి గురైన కాలం కాబట్టి మేము మరింత ఆశ్చర్యపోతున్నాము. ఈ పరిస్థితులలో, 365 రోజుల ఆలస్యాన్ని క్షమించినందుకు ఆదాయపు పన్ను కమిషనర్లు ఒసగబడిన అధికారాన్ని మరింత ఆచరణాత్మక పద్ధతిలో ఆమోదించకపోతే, ఇంతకంటే మంచి మార్గం ఉండేది కాదు. ఇది వివాదాస్పద ఉత్తర్వు యాంత్రిక పద్ధతిలో ఆమోదించబడిందని, సరైన అవగాహన లేకుండా మరియు ఈ ప్రక్రియలో, వారు అందించిన వివరణను కూడా పరిగణనలోకి తీసుకోలేదని ఊహించుకునే విధముగా ఈ బెంచ్ పై వత్తిడి పెంచుతుంది.

16. పైన పేర్కొన్న అన్ని కారణాల వల్ల, 12.01.2024 అనుబంధం P1నాటి ఉత్తర్వులను కొట్టివేయడమైనది, ఫారం 10 B సమర్పించడంలో పిటిషనర్ చేసిన జాప్యాన్ని క్షమించటమైనది, ఈ విషయాన్ని తిరిగి మొదటి ప్రతివాదికి బదిలీ చేస్తూ, మెరిట్ ఆధారంగా తగిన ఉత్తర్వులు జారీ చేయాలని ఆదేశించడమైనది.

17. పైన పేర్కొన్న మేర రిట్ పిటిషన్ అనుమతించబడింది. ఖర్చులకు సంబంధించి ఎటువంటి ఉత్తర్వు లేదు.

పర్యవసానంగా, పెండింగ్లో ఉన్న ఏవైనా వివిధ విషయముల దరఖాస్తులు మూసివేయబడ్డాయి.

రిట్ పిటిషన్ అనుమతించబడింది. 12.01.2024 అనుబంధం P1నాటి ఉత్తర్వులను కొట్టివేయడమైనది, ఫారం 10 B సమర్పించడంలో పిటిషనర్ చేసిన జాప్యాన్ని క్షమించటమైనది, ఈ విషయాన్ని తిరిగి మొదటి ప్రతివాదికి బదిలీ చేస్తూ, మెరిట్ ఆధారంగా తగిన ఉత్తర్వులు జారీ చేయాలని ఆదేశించడమైనది.

★★★